॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ इतिशांति॰मोक्ष॰नै॰भा॰एकादशाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३११ ॥ ॥ ७ ॥ विनाशिफलत्वेपिभोजनादिवत्तत्त्वानामुपास्तिरादर्त्तव्येत्याशंक्यतत्क
लस्यांतेबीभत्सतांदर्शयितुंप्रलयमाह तत्त्वानामित्यादिना ॥ १ ॥ २ ॥ अहंकृतंनरंअहंकाराभिमानिनंमहारुद्रं ॥ ३ ॥ सूर्यरूपीरुद्रएवशतसूर्यसमोभूत् ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ जाज्वलतिअतिशयेनज्व

मनसिव्याकुलेचक्षुःपश्यन्नपिनपश्यति ॥ तथेंद्रियाणिसर्वाणिपश्यंतीत्यभिचक्षते ॥ १८ ॥ नचेंद्रियाणिपश्यंतिमनएवात्रपश्यति ॥ मनस्युपरतेराजन्निंद्रि
योपरमोभवेत् ॥ १९ ॥ तदिंद्रियेषूपरमोमनस्युपरमोभवेत् ॥ एवंमनःप्रधानानिइंद्रियाणिप्रभावयेत् ॥ २० ॥ इंद्रियाणांतुसर्वेषामीश्वरंमनउच्यते ॥ एतद्वि
शंतिभूतानिसर्वाणीहमहायशः ॥ २१ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति॰मोक्ष॰जनकयाज्ञवल्क्यसंवादेएकादशाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३११ ॥ ॥ ७ ॥
याज्ञवल्क्यउवाच तत्त्वानांसर्वसंख्याचकालसंख्यातथैवच ॥ मयाप्रोक्तानुपूर्व्येणसंहारमपिमेशृणु ॥ १ ॥ यथासंहरतेजंतून्ससर्जचपुनःपुनः ॥ अनादि
निधनोब्रह्मानित्यश्चाक्षरएवच ॥ २ ॥ अहःक्षयमथोबुध्वानिशिस्वप्नमनास्तथा ॥ चोदयामासभगवानव्यक्तोहंकृतंनरं ॥ ३ ॥ ततःशतसहस्रांशुरव्यक्तेनाभि
चोदितः ॥ कृत्वाद्वादशधात्मानमादित्योज्वलदग्निवत् ॥ ४ ॥ चतुर्विधंमहीपालनिर्दहत्याशुतेजसा ॥ जरायुजांडजस्वेदजोद्भिज्जंचनराधिप ॥ ५ ॥ एतदुन्मेष
मात्रेणविनष्टंस्थाणुजंगमं ॥ कूर्मपृष्ठसमाभूमिर्भवत्यथसमंततः ॥ ६ ॥ जगद्दग्ध्वामितबलःकेवलांजगतींततः ॥ अंभसाबलिनाक्षिप्रमापूरयतिसर्वशः ॥
॥ ७ ॥ ततःकालाग्निमासाद्यतदंभोयातिसंक्षयं ॥ विनष्टेंऽभसिराजेंद्रजाज्वलत्यनलोमहान् ॥ ८ ॥ तमप्रमेयोतिबलंज्वलमानंविभावसुं ॥ ऊष्माणंसर्वभूतानां
समार्चिषमथांजसा ॥ ९ ॥ भक्षयामासभगवान्वायुरष्टात्मकोबली ॥ विचरन्नमितप्राणस्तिर्यगूर्ध्वमधस्तथा ॥ १० ॥ तमप्रतिबलंभीममाकाशंग्रसतेत्मना ॥
आकाशमप्यभिनदन्मनोग्रसतिचाधिकं ॥ ११ ॥ मनोग्रसतिभूतात्मासोहंकारःप्रजापतिः ॥ अहंकारोमहानात्माभूतभव्यभविष्यवित् ॥ १२ ॥ तमप्यनुप
मात्मानंविश्वंशंभुःप्रजापतिः ॥ अणिमालघिमाप्राप्तिरीशानोज्योतिरव्ययः ॥ १३ ॥ सर्वतःपाणिपादांतःसर्वतोक्षिशिरोमुखः ॥ सर्वतःश्रुतिमाँल्लोके
सर्वमावृत्यतिष्ठति ॥ १४ ॥

लति ॥ ८ ॥ ९ ॥ अष्टात्मकःयथाद्वादशात्मासूर्यः एवमष्टात्मकोवायुःसर्वैःस्वरूपैर्युगपद्वातीत्यर्थः ॥ १० ॥ ११ ॥ अहंकारःअहंकारंमहानात्माग्रसतीत्यनुषज्जते ॥ १२ ॥ शंभुःईश्वरः तमेवविशिनष्टि अ
णिमेति सर्वसिद्धिरूपइत्यर्थः ॥ १३ ॥ सर्वतइत्यादिनाऐश्वरंज्ञेयंरूपमुक्तं ॥ १४ ॥

Digitized by Google